

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

47. An liceat Confessario interrogare de complice in confessione in ordine ad ipsius correctionem, & illam facere de licentia pœnitentis? Et an hoc sit absolutè contra Sigillum confessionis? Et ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

tingere, vt licet pœnitens dicat se velle per se ipsum immediatè, vel per alium dare noticiam complices ad impedienda mala iuxta suam obligationem, adhuc Confessarius possit differre illi absolutionem, donec de facto suæ obligationi satisfecerit. Nam sicut debitori qui sapè proposuit restituere, & non restituit, prudenter differtur postea absolutio, donec prius cum effectu restituat, quia prudenter timemus, quòd post Confessionem non restituat: sic in nostro casu, quando Confessarius prudenter timeret, pœnitentem non satisfacturum postea suæ obligationi, prudenter faceret differendo absolutionem, donec prius rem exequatur: immò addunt aliqui, quòd debet cogere pœnitentem, vt afferat sibi testimonium denunciationis, vel manifestationis factæ: ita Bartholomæus Medina 2. *summa*, cap. 4. *quarto*, §. 1. hoc tamen videtur nimium: nam in illo foro debemus, & possumus credere pœnitenti circa præterita tam pro se quàm contra se, & quidem debitorem & furem absque alio testimonio absoluiimus, quando dicit se iam restituisse. Et hanc doctrinam antequam typis excuderet Pater Lugo, ego mordicus tenui, & consulti in Sicilia tempore quo pessima illa mulier vocata Tophania præbebat aquam suam venenosam, ex qua tot neces in Regno miserabiliter sublequuntur sunt, ex ignorantia aliquorum Confessariorum, qui pœnitentes absoluebant.

RESOL. XLVII.

An liceat Confessario interrogare de complice in confessione in ordine ad ipsius correctionem, & illam facere de licentia pœnitentis?

Et an hoc sit absolute contra sigillum confessionis?

Et notatur, quod ex hypothesi, quod affirmatiua opinio sit probabilis, non tamen ex hoc debet Confessarius interrogare de complice in hunc finem correctionis, sed expectare, vt pœnitens id sua sponte declaret, &c. Ex part. 3. tr. 4. Ref. 112. aliàs 113.

Sup. hoc in duabus Ref. §. 1. **A**ffirmatiuè cum aliquibus limitationibus videtur respondendum ex Fagundez præcept. 2. lib. 5. cap. 2. num. 2. Suarez in 3. part. tom. 4. disputat. 34. sect. 4. num. 4. & aliis, penes ipsos; quia talis actio non est de se mala, ordinatur enim ad bonum finem, neque est contra sigillum, quia Confessarius in tali calu loquitur de auditis in confessione ex licentia pœnitentis.

2. Sed tu contrarium tene cum Villalobos in *summa*, tom. 1. tractat. 9. difficult. 38. num. 5. Syluio in *addit.* ad 3. part. D. Thomæ, quest. 11. art. 2. concl. 2. Maldero tract. de sigillo confess. cap. 17. Coriolano tract. de casu reserv. part. 1. sect. 3. art. 9. Rodriguez in *summa*, tom. 1. cap. 109. num. 9. in editione nouissima Ledesma in *summa*, tom. 1. de Sacram. Pœnitent. cap. 22. concl. 6. Bañez in 2. 2. quest. 35. art. 8. dub. 8. part. 1. concl. 4. Soto in 4. sent. dist. 18. quest. 2. art. 5. ad 4. & nouissimè hanc sententiam docent Petrus Fay in *addit.* ad 3. part. 9. 11. art. 1. disput. unica. Petrus Lorca in 2. 2. D. Thom. quest. 33. artic. 6. sect. 3. disput. 45. num. 20. & Nugnus in *addit.* ad 3. part. quest. 11. artic. 2. dub. 2. vbi oppositum vocat temerarium, & perniciosum, tanquam ipsius Sacramenti destructiuum; & responderet ad omnia argumenta, quæ pro affirmatiua sententia adducit Suarez. Et ratio est, quia talis correctio non potest effici sine iniuria Sacramenti, non est enim negandum multum derogare sigillo confessionis noticiam illius ad effectus ad eò extrinsecos; finis etenim intrinsecus Sacramenti Pœnitentiæ est, tantum iustificatio pœnitentis, non au-

tem emendatio complices. Cæteras rationes inuenietur apud Nugnum. Et hæc opinio est communis in scholæ D. Thomæ.

3. Notandum est etiam, quòd stando in prima opinione, & ex hypothesi concedendo esse probabilem, non tamen ex hoc debet Confessarius interrogare de persona complices in hunc finem correctionis, sed expectare, vt pœnitens id sua sponte declaret. Neque se inuitet ad faciendam correctionem, etiam si intelligat esse necessarium, sed expectet petitionem pœnitentis, hic enim fortè per ipsum, vel per alium curabit corrigere. Et ita docet Filiucius tom. 1. tractat. 7. capite undecimo, num. 349. Vnde apparet multum errare aliquos Confessarios et zelo indiscretos, & ex ignorantia extorquentes complices a pœnitentibus propter correctionem, vnde dum conscientias aliorum mederi volunt, iuram conscientiarum iacturam faciunt, aiunt Henricus libro secundo, de pœnitent. capite nono, numeri decimo, & Fagundez præcept. secundo, libro quinto, capite primo, num. 12. & alij.

RESOL. XLVIII.

An Confessarius propter correctionem fratrem debeat, aut possit extorquere complicem?

Et an illa peccata alterius tam complices, quam non complices in confessione narrata, ita claudantur sigillo, vt sine complice, aut alterius illius peccatoris licentia, esse habeat consensum a pœnitente, Confessor ea reuelare non possit: Ex part. 3. tract. 11. Ref. 39.

§. 1. **P**roforus negatiuam sententiam tenendam esse puto, quam alibi satis docui, & nunc iterum doceo cum Maldero tractat. de sigillo, capite decimo-septimo, vbi ex duplici capite existimatur improbandum esse si Confessor extorqueat complicem, vt eum corripiat, aut corripit curet. Primum, quia fit iniuria Sacramento, quod natura sua tale secretum postulat, quasi detectio esset facta soli Deo, ad solius contentis emendationem, ad id vt non debeat accusatio huius fori ad externum forum derivari, aut ad correptionem alterius. Quare si reuelatio complices non sit necessaria ad explicandum proprium peccatum, non potest Sacerdos ad vllum alium finem eam vtgere, præcipue cum nec liceat pœnitenti eam facere, & vt faciat, sicut iam supra diximus, secretum Confessarius id seruare debet. Certè neque proprium nomen, vt aliàs monuimus, tenetur pœnitens dicere, multo minus sui complices, si non aliud accedat. Si autem est necessaria, potest pœnitens Confessario complicem secundum dicta superius reuelare in eum finem, vt se accuset; sed omitti debet omnis correctio, monitio, punitio complices ex hac reuelatione, quia hæc non est necessaria ad explicandum & emendandum proprium peccatum. Secundò, quia fieret etiam iniuria complici, quia etiam si meritò corripiendus sit, non est tamen corripiendus, nisi ordine à Christo præscripto, cui ordini repugnat ipsum corripere ex sacramentali confessione, cum ipsius secretum hæc tenus etiam in fauorem complices redundet, vt non possit ipse illo modo prodi per illum, nisi quatenus necessarium est ad explicationem peccati ipsius pœnitentis. Quare etiam in casu quo pœnitens tenetur corripere Petrum de peccato suo, non est conueniens medium, vt Confessario suo reuelet peccatum Petri in illum finem, vt ipsius opera fiat correctio, si enim alio modo corripere, aut ad correptionem non venire potest, non tenetur corripere; si potest tenetur